



Nyhetsbrev från C-J Natur. **Julbrev 2025.**

Ett år flyger iväg. Vad hinner man på ett år? Ja en hel del, vilket vi kommer till. Men ska man grotta ner sig riktigt behövs flera år, ja med vissa saker decennier!

Som av tradition ska jag kort berätta om vad jag gjort, om några spännande nyheter där ute på fältet och lite annat som kan vara intressant för er. Några tips kan det också bli.

Jag tackar alla er som jag på olika sätt haft kontakt med under året.



Tidig vinter blev det redan i november 2025.

Ett första tips!

Jag har sedan länge ett litet museum med tidningar, böcker, skrifter, rapporter med mera som handlar om vatten, natur och fiske. För lite sedan plockade jag fram slitna delar från en skrift som jag fick av algexperten Roland Bengtsson. Den handlar om sjöar och en lång lista finns redovisat siktdjup från 1930-talet. Mycket användbart för oss som jobbar med sjöar. Det finns flera hundra sjöars siktdjup med på listan. Hör av dig om du vill veta om det finns data på er sjö! Kan säga att jag ofta blir förundrad över vilket siktdjup en del sjöar hade men också en del sjöar där siktdjupet inte ändrats speciellt mycket på 100 år! Måste i grunden handla om påverkan i olika områden!



Vad gör man en helt vanlig höstdag när man inte har lust att sitta och knappa på en dator? Jo, besöker Skansen! Var där när jag var runt 5 år och även som lite äldre var det faktiskt kul. Här ses ett par björnar lufsa omkring innan de ska gå i ide.

Spännande projekt med värdefulla sjöar!

Under 2025 har jag fördjupat mig ett flertal sjöar genom olika uppdrag. Bland dessa kan nämnas Glan, Skagern, Kalvsjön, Allgunnen och Nimmern. Med olika inventeringar har jag tagit mig an dessa och försökt att komma fram till nuläge och förslag framåt. I stora sjöar behövs en spetsad förvaltning men också bra tillsyn. Tillsynen blir viktigare och viktigare och det är ett måste att formulera mål och ha en tydlig strategi för tillsynen. Man ska inte tro att det bara är att åka och fråga "har du fiskekort?". Det är mycket mer än så. Som tillsynsperson ska man kunna lite om fisket, om bestånden, om fångster senaste tiden och vara serviceminded. Om personen inte har fiskekort måste man ha klart för sig vad man ska göra. Och här måste man öva. Ett sätt att bli duktigare på detta är att spela teater där styrelse och tillsynspersoner kan vara med. Och så tar man upp fall som kan inträffa. Kontrollavgift är det många föreningar som redan använder men det är fortfarande stor osäkerhet där ute hur man ska använda dessa. Målsättning med verksamheten och tillsyn är hörnpelare men också stadgar är viktigt. Här finns det standardstadgar framtagna. Det som är viktigt att tänka på är att stadgar ska harmonisera med fiskeregler.

NYHETSBREV DEC 2025. C-J NATUR

Har under 2025 hjälpt flertalet FVOF med ovanstående saker, det är alltid lika inspirerande att göra en förening ännu bättre!

Utbildningar och rådgivning – jag hjälper gärna till!

Att hålla en kurs, föreläsa eller utbilda är alltid roligt. Jag kommer under 2026 genomföra olika rådgivningar för markägare och jag kan vara med som del i en större kurs. Genom åren har jag varit ute på många föreläsningar som handlat om vatten och natur, har ställt ut på mässor, arrangerat fältdagar och varit med i paneldiskussioner. Inget är främmande så länge diskussionen är positiv och utifrån en rimlig ansats. Under 2025 var jag med som föreläsare under en kursdag som Fiskevattenägarförbundet genomförde. Hör gärna av er om ni funderar på något sådant.



Snart kläs granen!

Vad genomfördes 2025?

Företagsåret inleddes med utvärderingar av fiskbestånd, sen rullade året vidare. Några saker vill jag nämna speciellt. En var inventeringar av musslor i Alsterån. Andra spännande delar har varit växtinventeringar, arbetet med Nimmern och mycket annat kul. Jag har hjälpt företag att inventera natur och hjälpt till med våtmarker och bevattningsanläggningar. I ett par projekt har jag provtagit e-dna, alltså dna i ett vattenprov för att undersöka vilka arter som finns av fisk och musslor. Ska pusha lite för att fler sådana undersökningar genomförs, det stärker arbetet med udda arter som ofta inte fångas med vanliga inventeringar. I Dalarna har jag hjälpt till med en fiskevårdsplan för ett spännande vattenområde.

Nya projekt i antågande!

Ett nytt år är lite som ett blankt blad. Vissa år har jag i min konsultkarriär inte haft ett enda uppdrag klart för nästa år. Så är det inte nu utan man vet saker som man kommer pyssla med. Bland mycket intressanta uppdrag 2026 finns Möckeln, Törn och Nimmern. Våtmarksprojekt finns med liksom fortsatta inventeringar av musslor. Vi hoppas kunna utreda mer kring aluminiumbehandling, detta är en åtgärd som behövs mer av vattensverige. Det blir vattenprojekt på Öland och fiskundersökningar i Östergötland! Och mycket mera.

NYHETSBREV DEC 2025. C-J NATUR

Gösens vara eller inte vara?!

Gösen är en fantastisk god matfisk, i mitt tycke bättre smakmässigt än abborren. Men gösen kan påverka andra arter negativt. Studera en gös i munnen så får man en bra känsla för att det är en ganska tuff rovfisk. Kolla spikarna!



Kolla det tandgarnityret! Ögonen är specialanpassade för att se i dunkelt ljus!

Två utflyktstips!

Utflyktsmål kan variera mycket beroende på vilken person man är, vad man gillar göra och ofta även vilket humör man är på för dagen. Två tips som inte kräver så mycket är en våtmark och en långsträckt udde i Östersjön. De heter Angarnsjöängen och Örarevet. Kolla länkarna för mer info.



Besök till Angarn var trevligt. Här hördes rördrommens säregna flaskblåsande.

<https://www.naturkartan.se/sv/stockholms-lan/angarnssjoangen>

<https://www.youtube.com/watch?v=dVygwelKx3c&t=20s>

Hållbart fiske!

Om en sjö påverkas av fiske i olika riktningar är helt nödvändig kunskap för att förvalta sjön på ett bra sätt. Har under de senaste fem åren räknat på detta i en mängd sjöar. Oftast är fisket hållbart men i flera fall behövs olika restriktioner för att få ner fisketrycket på en godtagbar nivå. Fler bedömningar behöver göras för vatten där ute, kom in med din förfrågan också! Vi behöver få in fler fångstrapporter. Detta håller jag på och diskuterar med fiskevårdsområden. Fiske får inte bli ett alltför billigt nöje. Hur man än jämför så måste ett dynskort i en bra sjö kosta mer än 100 kr per dygn. Kolla statistik på fiskekortspriser i Fiskevattenägarförbundets riktpislista:

<https://www.vattenagarna.se/wp-content/uploads/2025/02/Riktpislista-2025.pdf>

NYHETSBREV DEC 2025. C-J NATUR

Fina måltider 2025!

Under året provade jag att ta tillvara på en asp (*Aspius aspius*). Gjorde en form av aspbulle. Det blev gott. Aspen har ökat och man behöver inte känna att man påverkar bestånd om man tar hand om en eller annan fisk som annars ändå bara skulle bli kräftbete. Detta vid nätfiske då det är svårt att sätta tillbaka dem. Om man få någon på spö så rekommenderas att släppa den. Fiskeförbudet under aspens lek har gynnat den men även varmare vatten.

Annars var vilträtter på menyn och jag blev av vänner bjuden på ål. Självfallet åt man även en och annan sötvattenskräfta. Lake och gös lades i pannan. Laken, vilken matfisk! Prova den. Vid nyår kan det bli hummer!



På tur till Upplandskusten en vårdag 2025!

På tal om att ta tillvara resurser:

”Intervjuerna med yrkesfiskarna i Mälaren visar att cirka 50 procent av fångsten i bottengarn utgörs av bifångster utslaget över säsongen, varav cirka 75 procent är braxen. Resterande andel bifångster utgörs av andra karpfiskar som asp (huvudsak i nät), id, mört, faren, sarv, björkna och sutare. Av dessa upplever yrkesfiskarna en stor tillbakagång i mörtbestånden under de senaste 10 åren. Aspbestånden bedöms öka medan de andra arternas bestånd bedöms vara stabila. Lake, gädda och abborre bedöms av yrkesfiskarna som under utnyttjade till följd av för liten eller ojämn efterfråga med lågt pris som följd.”

Från rapporten *Resursfisk – ökad konsumtion av underutnyttjade fiskarter och dess mervärden:*

NYHETSBREV DEC 2025. C-J NATUR

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.1b1d393819324610c37485ec/1732515728378/Resursfisk%20%E2%80%93%20C3%B6kad%20konsumtion%20av%20underutnyttjade%20fiskarter%20och%20dess%20merv%C3%A4rdet.pdf>

Ett andra tips!

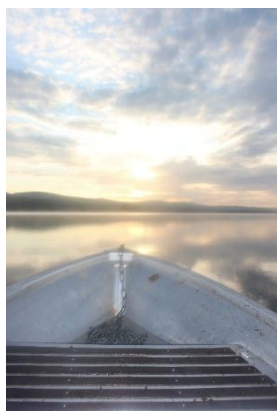
Har du ett företag eller lantbruk i Skåne så finns möjlighet att få rådgivning inom projektet Ett rikt odlingslandskap. Hör av dig så bokar vi upp ett möte under våren!

Hörde att!

Jag höll på att sätta kaffet i halsen när jag hörde miljö- och klimatministern i en intervju säga att vi svenskar ligger i topp vad gäller låga utsläpp. Hur kan vi det med ett långsträckt land och ett kallt klimat. När vi ingår i tester på konsumtion och resor inrikes och utrikes så ligger vi inte bra till... Jag läste någonstans att utrikesresor/flygresor inte räknas med i statistiken vilket låter märkligt.

Vill du testa hur stor din klimatpåverkan är, gör ett test på Klimatkollen!

<https://www.klimatkontot.se/>



Rössjön en fantastisk morgon! En av tavlorna jag tar med mig från 2025.

God Jul och Gott Nytt År!

Hör gärna av dig!

Carl-Johan Månsson, Fiskerikonsulent, Filosofie Magister i Biologi

E-post: cjnatur@gmail.com

Hemsida: www.cjnatur.com